

Barbka Gosar Hirci
Martina Lesar Kikelj

Strokovna izobraževanja v obliki delavnic (1/2)

Restavratorski center ZVKDS v okviru svojega delovanja organizira tudi strokovna izobraževanja s področja konserviranja in restavriranja iz različnih tematskih področij, na katerih predavajo domači in tuji strokovnjaki. Velikokrat so izobraževanja izvedena v sodelovanju z domačimi in tujimi institucijami, ki

se ukvarjajo z ohranjanjem kulturne dediščine (Akademija za likovno umetnost in oblikovanje, oddelek za restavratorstvo, Opificio Delle Pietre Dure it Italije, CESMAR 7 iz Italije itd.). V zadnjih desetih letih je bilo organiziranih kar nekaj strokovnih delavnic, kjer so slušatelji dogradili svoje znanje.

RETUŠIRANJE OLJNIH SLIK IN LESENE POLIHROMIRANE PLASTIKE (2.–6. 10. 2006)

Stefano Scarpelli je predstavil izdelavo retuširnih barv na osnovi kanadskega balzama. Priznan restavrator že dolga leta sodeluje z galerijo Uffizi v Italiji. Restavriral je vrhunska svetovna dela s področja likovne dediščine. Njegov sistem retuširanja temelji na florentinski šoli. Predstavil je tehniko retuširanja, ki poteka v dveh fazah: podlaganje v gvaš tehniki in finaliziranje z lazurami, ki so izvedene z barvami na osnovi kanadskega balzama.

DELAVNICA PODLEPLJANJA (22.–24. 9. 2008)

Delavnica je bila organizirana kot plod sodelovanja med oddelkom za restavratorstvo ALUO in oddelkom za štafelajno slikarstvo RC ZVKDS. Teoretično in praktično so bile predstavljene različne metode podlepljanja slik na tkanih nosilcih z novejšimi lepili: Bevo 371, Lascaux akrilnim lepili 498 HV in 360 H in Mehrina metoda z lepilom Plextol B 500. Udeleženci so v skupinah raziskovali in preizkušali posamezne metode.

DELAVNICA »MATERIALI IN METODE ZA ČIŠČENJE SLIK IN LESENE POLIHROMIRANE PLASTIKE« (10.–12. 2. 2010)

Predavatelja Paolo Cremonese in Erminio Signorini sta v okviru CESMAR 7 predstavila nove pristope odstranjevanja nečistoč, starih lakov in preslikav na umetniških predmetih, ki temeljijo na raziskovalnem delu priznanega strokovnjaka s področja novih metod čiščenja Richarda Wolbersa. Metode vključujejo različne načine uporabe vode kot čistilnega sredstva s spreminjanjem viskoznosti, kislosti-bazičnosti, vezivnosti in tenzičnosti. Podrobneje so bile predstavljene tudi kemično-fizikalne lastnosti topil, ki se največkrat uporabljajo v restavratorstvu.

DELAVNICA RETUŠIRANJA (15.–16. 3. 2013)

Delavnica je bila organizirana kot plod sodelovanja med oddelkom za restavratorstvo ALUO in oddelkom za štafelajno slikarstvo RC ZVKDS. Teoretično in praktično so bile predstavljene različne tehnologije retuširanja. Barve za retuširanje Gamblin Conservation Colours so fotokemično stabilne, način dela je podoben delu z naravnimi smolami, topnost barv pa se z leti ne spreminja. Lahko se jih uporablja za retuširanje številnih slikarskih tehnik saj redčenje z različnimi topilnimi mešanici vpliva na sijaj, transparentnost in majhno spremembo nanesenih barvnih tonov po sušenju. Predstavljene so bile še: barve na osnovi Paraloida B 72 in AVaC 20.

Barbka Gosar Hirci
Martina Lesar Kikelj

Strokovna izobraževanja v obliki delavnic (2/2)

DELAVNICI ČIŠČENJA SLIK NA OSNOVI EMULZIJ (22.–26. 4. 2013)

Oriana Sartiani, restavrorka z italijanskega restavratorskega inštituta Opificio Delle Pietre Dure, je predstavila emulzije kot čistilno sredstvo. Predavanja so vključevala predstavitev izdelave emulzij s poudarkom na kemiji, varnosti pri delu in spoštovanju do avtentičnosti umetnin. Sledilo je praktično delo s prikazom izdelovanja emulzij in sondiranje na izbranih umetninah. Restavrorka je specialistka na področju izdelovanja emulzijskih čistilnih sredstev, ki so v praksi nadvse uporabna, saj gre za kompleksne kombinacije topil, ki so lahko združljive le v obliki emulzij.

UTRJEVANJE STENSKIH POSLIKAV Z NANODELCI KALCIJEVEGA HIDROKSIDA (18.–22. 6. 2007)

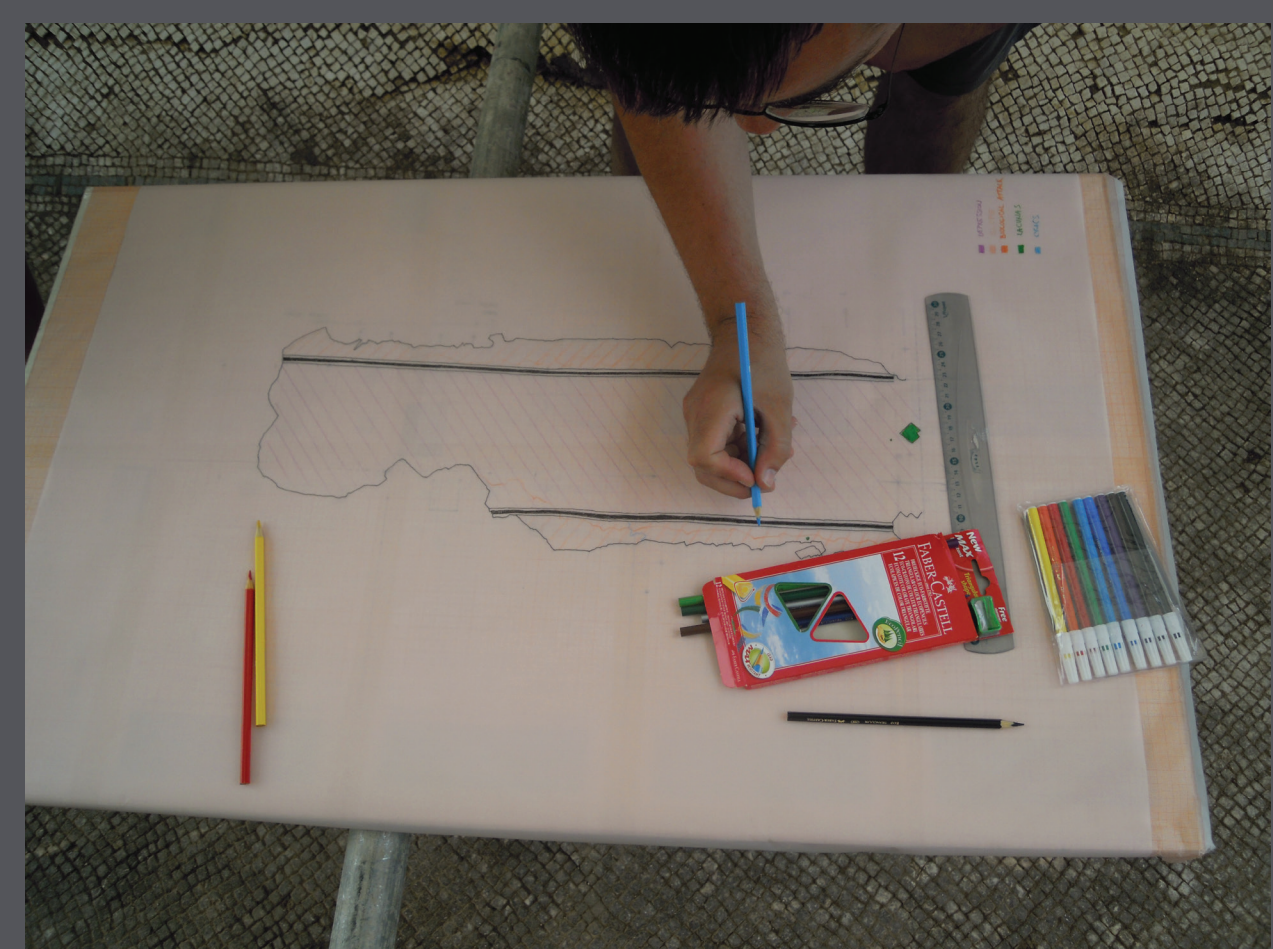
Predavatelj Luigi Dei je od leta 2001 prof. kemije in fizike na kemičnem oddelku na Univerzi v Firencah. Predstavil je novosti v nanotehnologiji za utrjevanje stenskih poslikav z nanodelci kalcijevega hidroksida. Nanoapno je disperzija apna /Ca(OH)₂ + H₂O/ v alkoholu in se ga uporablja predvsem za utrjevanje originalne barvne plasti, izvedene v tehniki prave freske ter v manjši meri tudi za utrjevanje poslikav, izvedenih v različnih secco tehnikah ter apneni tehniki.

METODOLOGIJA UPORABE AMONIJEVEGA KARBONATA IN BARIJEVEGA HIDROKSIDA (18.–22. 6. 2007)

Na delavnici je Sabino Giovannoni, strokovnjak, ki deluje v okviru ICCROM-a, s praktičnimi primeri na stenskih poslikavah različnih tehnik predstavil metodologijo uporabe amonijevega karbonata in barijevega hidroksida. Gre za dvostopenjsko metodo, ki vključuje čiščenje z amonijevim karbonatom, nato sledi utrjevanje z barijevim hidroksidom. Delavnica je potekala tako v ateljejih na snehkih freskah kot tudi na terenu - v župnijski cerkvi sv. Kancijana v Vrzdencu kot na primeru zgodnjegotskih in v cerkvi Marijinega oznanjenja v Ljubljani kot na primeru stenskih poslikav iz druge polovice 19. stoletja.

DELAVNICA O MOZAIKIH: Mozaiki severnega Jadrana – arheološke raziskave in konservatorsko-restavratorski poseg; SIMONOV ZALIV V IZOLI (13.–21. 6. 2011)

Delavnica je potekala pod vodstvom treh strokovnjakov iz tujine: dr. Michele Macchiarola in Giuseppe Ingui iz National Research Council, Institute of Science and Technology for ceramics v Faenzi (Italija) ter Nikola Upevce, konservator in restavrator iz Makedonije. Osnovni namen delavnice je bil predstavitev varstva mozaikov s tehnološkega, znanstvenega, arheološkega, muzejskega ter konservatorsko-restavratorskega vidika. V okviru delavnice so bile izpostavljene različne vsebine, ki so obsegale tipologijo in razvoj mozaikov, strukturo ter materiale mozaikov, identifikacijo ter razvrščanje poškodb na mozaikih, tehnologijo ter nove restavratorske materiale, osnovne raziskave in analize, predstavitev arheološkega parka ter rimske vile v Simonovem zalivu, predstavitev konservatorskega načrta za Simonov zaliv ter seznanitev z geološkimi in hidrogeološkimi značilnostmi območja Simonovega zaliva.

DELAVNICO O CALOSILU (20. 2. 2013)

Delavnico je vodil dr. Gerald Ziegenhalg iz Nemčije, avtor CaLoSil®-a, ki je nov utrjevalec kamnitih, ometnih ter drugih zidnih struktur, katerega sestava temelji na koloidnem kalcijevem hidroksidu (gašenemu apnu). Po končanem postopkih nanosa utrjevalca ter končanem izhlapevanju topila se v omenjenih strukturah prične tvoriti trden kalcijev hidroksid, ki se kasneje pod vplivom CO₂ pretvori v kalcijev karbonat. Na predavanjih je bil predstavljen razvoj in pregled fizikalno-kemijskih osnov utrjevanja kamna in ostalih apnenih struktur z CaLoSil®-om. Pri nas smo prvič uspešno uporabili CaLoSil® pri utrjevanju poslikanega ometa na zračnem stropu Viteške dvorane v Brežicah leta 2011.